

Societat

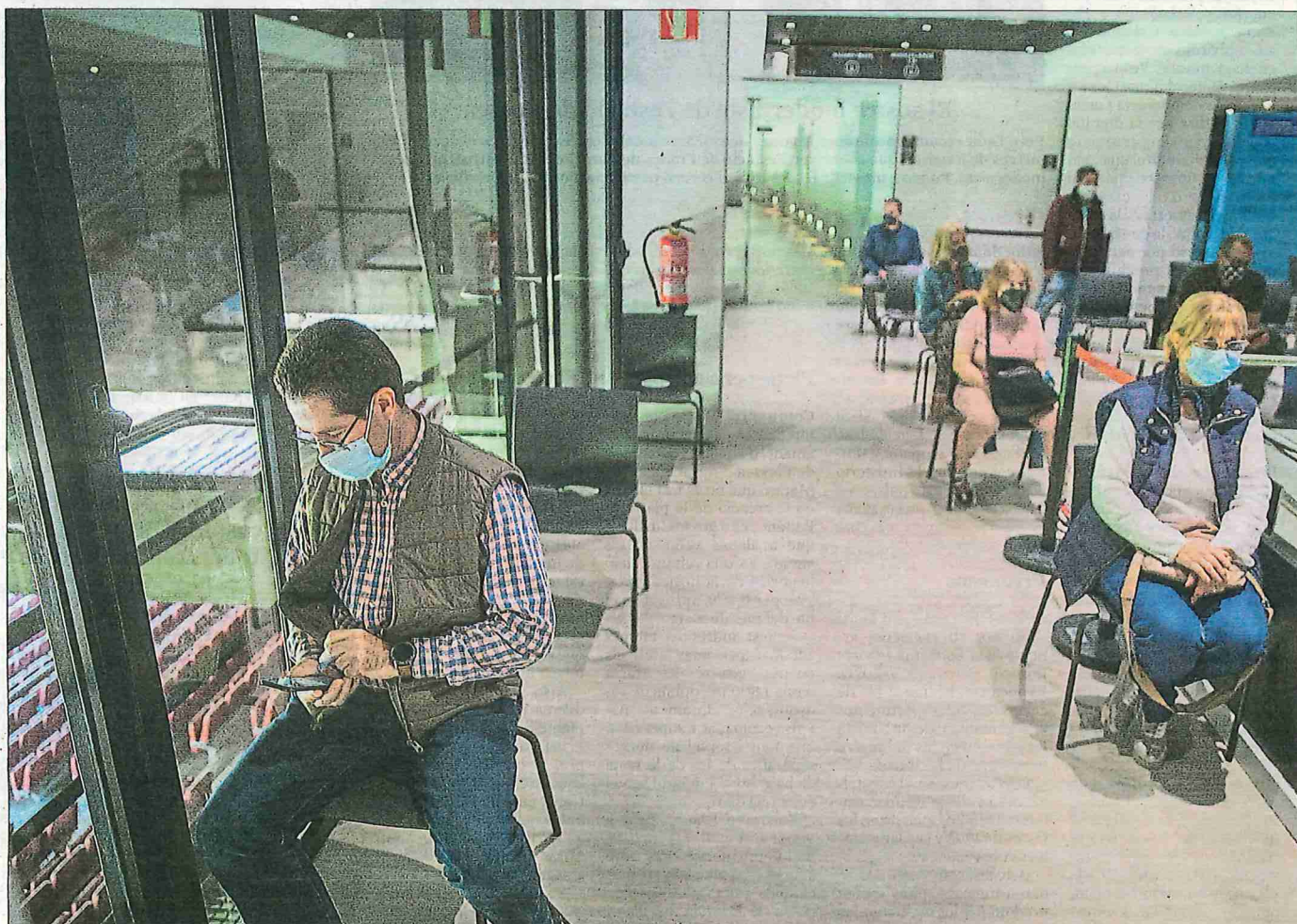
Emergència sanitària

Sanitat reconeix errors de comunicació amb la dosi d'AZ

● *Reacció oficial davant la resposta massiva dels menors de 60 a favor de tornar a rebre Astra*

● *Espanya registra 20 casos de trombes i 4 morts relacionades amb la vacuna d'Oxford*

● *El ministeri de Darias reitera que Pfizer és la millor opció, ja que "presenta menys riscos"*

MANÉ ESPINOSA

El Camp Nou va obrir ahir les portes com a centre de vacunació; durant tres setmanes, els matins de dilluns a divendres, la sala Berlín exercirà de punt d'immunització

CELESTE LÓPEZ/ANA MACPHERSON
Madrid/Barcelona

El Ministeri de Sanitat reconeix que hi ha un "problema de comunicació gravíssim", que possiblement és la causa que les persones de menys de 60 anys que van rebre la primera dosi d'AstraZeneca ara optin massivament per una segona dosi de la mateixa farmacèutica, en contra del criteri de la comissió de Salut Pública i el Consell Interterritorial.

Fons del departament que dirigeix Carolina Darias insisteixen

EL REPARTIMENT DE VACUNES

■ MÉS GRANS DE 70 ANYS

Han rebut Pfizer i Moderna, i un petit percentatge, Janssen.

■ DE 60 A 69

Són els d'AstraZeneca en primera i segona dosi. També poden rebre Janssen i, si faltés l'anglosueca, els administrarien les dues dosis de Pfizer.

■ DE 50 A 59

Pfizer, Moderna i Janssen.

■ DE 16 A 49

Pfizer i Moderna. La de Janssen no hi està inclosa perquè el risc de trombocitopènia disminueix radicalment per sobre dels 50 anys, on s'ha posat el límit a Espanya.

■ MENYS DE 16 ANYS

L'EMA té previst autoritzar avui l'ús de Pfizer i Moderna per a menors de 12 a 16 anys. Espanya vol prioritzar els que tinguin malalties de risc. Per a la resta dels escolars encara no s'ha definit la data d'inici.

■ PROFESSIONS ESSENCIALS

Al voltant de 1,7 milions de persones de professions essencials de menys de 60 anys porten una dosi d'AZ i ara estan completant la immunització amb Pfizer o AZ.

■ PERSONES AMB MALALTIES D'ALT RISC

Moderna i Pfizer.

■ EMBARASSADES

L'última proposta és vacunar-les amb Moderna o Pfizer en el seu grup d'edat.

que es va adoptar la decisió d'injectar Pfizer perquè té menys riscos que AstraZeneca, malgrat que totes dues són segures, aclareixen. I donen les dades següents: a Espanya s'han registrat 20 casos de trombosis molt infreqüents en persones de menys de 60 anys (se n'han vacunat una mica menys de 5 milions), de les quals quatre han mort i una està en investigació.

La freqüència d'aquests casos de trombosis relacionades amb un descens de les plaquetes augmenta a mesura que l'edat disminueix: 14 episodis per milió de persones de 30 a 39 anys, 12 en el tram 40-49 anys i només 2 en el de més grans de 60.

Donant Pfizer, argumenten les esmentades fonts, es garanteixen els beneficis sense exposar a riscos en un moment en què hi ha disponibilitat de vacunes, i s'evitaria una mort per cada milió de vacunats. "Per descomptat que AstraZeneca és segura -aclareixen-, però en un context en què tenim altres alternatives vam posar a la balança si es donava a persones joves". I van optar pel no.

LA TERCERA DOSI, TAMBÉ

Combinar no és estrany, passa amb la de l'herpes zòster i la del papil·loma humà

AL MARÇ NO VA INFORMAR

El Regne Unit ha notificat ara més de 300 casos de trombes

Una altra dada. Quan a Europa van començar a aparèixer els primers casos d'aquest tipus de trombes, al març, es va preguntar al Regne Unit, que aleshores ja havia injectat milions de dosis d'AZ. La seva resposta va ser que no en tenien constància. Dos mesos després el país reconeix almenys 300 casos, malgrat que s'ha negat a desglossar-los per trams d'edat.

Fonts del departament que dirigeix Carolina Darias admeten que les últimes setmanes hi ha hagut un "problema gravíssim" de comunicació, i insisteixen en la decisió que va adoptar la comissió de Salut Pública la setmana passada: administrar Pfizer.

Sobre la polèmica sorgida pel fet que es combinessin dues vacunes, fonts de l'Agència Espanyola del Medicament assenyalen que no és la primera vegada, ni serà l'última. Ja es fa per a malalties com el ebola, el pneumococ, el virus del papil·loma humà o l'herpes zòster.

I, a més a més, l'aposta a Europa per les vacunes d'ARNm, com Pfizer o Moderna, i les de proteïna, com serà Novavax, és òbvia per una capacitat més gran d'adaptació i efectivitat davant les variants, de manera que Sanitat apunta que, amb tota probabilitat, moltes de les persones vacunades amb adeno-virus com són AstraZeneca i Janssen acabaran rebent una dosi de les altres.

L'estudi CombiVacs impulsat

per l'institut de salut Carlos III, que va demostrar l'eficàcia i la seguretat de barrejar AZ amb Pfizer, va ser una ajuda més en la presa de decisió. A Sanitat lamenten les crítiques que ha rebut aquest assaig, fet en més de 600 voluntaris vacunats amb AstraZeneca, 400 dels quals van rebre la injecció de Pfizer. Si que reconeixen, tot i això, que li faltava el braç de comparar els resultats amb una pauta completada amb AstraZeneca, cosa que no descartem que es faci.

La rebel·lió que s'està vivint a Espanya a favor de segones dosis d'AstraZeneca contra l'opció triada pel ministeri, la segona dosi amb Pfizer com la més segura per a menys de 60 anys, és única. Alemanya i França, per exemple, ho fan des de l'abril sense queixar-se. L'opció d'escollir només s'ha donat a Espanya.

I és difícil saber els motius del rebuig. Entre els més esgrimits als xats de professions essencials, que comencen a ser convocats per rematar la vacunació iniciada a l'hivern, se citen que l'EMA ho recomana. A l'abril, efectivament, aquest organisme va aconsellar continuar administrant la segona dosi als vacunats amb el mateix preparat i d'acord amb la fitxa tècnica del producte. Sense combinar i sense allargar els períodes de la segona dosi (la fitxa estableix entre quatre i dotze setmanes). Però l'EMA deixa en mans de les potències de vacunes de cada país que els adaptin en funció de la seva situació. Així, per exemple, França ha decidit donar una tercera dosi d'ARNm als immunodeprimits.

Tant esforç entre els responsables sanitaris perquè la por no frenés la imprescindible vacunació ha quedat totalment diluït. L'afany per la màxima seguretat i garantia se'ls ha girat en contra, i la majoria creu que, si al Regne Unit tothom ho fa així, doble d'AstraZeneca, aquí també. Són més fiables les decisions d'aquell govern que les del propi, sotmeses a continuada avaluació en cada sessió setmanal del consell interterritorial.

A Alemanya, per exemple, les persones de menys de 60 anys que hagin estat vacunades amb una primera dosi d'AstraZeneca han de canviar a un altre preparat per a la segona dosi. La recomanació feta per la Comissió Permanent de Vacunació (Stiko) a començaments d'abril és que la segona dosi sigui amb una vacuna d'ARNm, és a dir, el preparat de BioNTech/Pfizer o de Moderna, dotze setmanes després de la primera dosi. AstraZeneca només es pot utilitzar per a una segona vacunació en casos individuals i després d'una anàlisi de risc individual amb un metge, informa María Paz López des de Berlín.

També hi ha opinions molt fermes entre els candidats a rebre la dosi en contra de combinar vacunes que provoquen la immunitat per camins diferents (a través d'adeno-virus, a través d'ARN missatger). La falta d'experiència en detall va ser el motiu de l'assaig espanyol, però no ha estat cap obstacle a Dinamarca, Alemanya o França. N'han tingut prou de saber que al final utilitzen el mateix punt d'estimulació per generar la immunitat. ●

Dos sanitaris preparant les vacunes ahir al centre de vacunació de La Maquinista

LIBERT TELMIÓ

Golejada anglesa

EL MIRADOR
Antoni López Tovar

L'agent cívic plantat a l'entrada del centre de vacunació que s'ha instal·lat al centre comercial La Maquinista, concretament a la ludoteca del complex, molt a prop del Carrefour i d'una botiga d'electrodomèstics, amb prou feines va tenir temps de formular la pregunta quan va rebre la resposta, clara i contundent: AstraZeneca. La interpellada, Andrea Rodríguez, una mestra de 27 anys, va rebre la primera pauta el 25 de febrer, i l'espera per a la segona se li va fer eterna, mentre les autoritats dirimien sobre la conveniència de continuar la vacunació amb AZ en els treballadors essencials de menys de 60 anys o canviar a Pfizer. "Trucava al CAP i deien que no hi havia novetats, que ja sortiria a les notícies", explica, impacient per rebre la punció alliberadora. Tan bon punt va sortir la convocatòria, s'hi va punter ipso facto.

Al claustre de l'Andrea, format per més de mig centenar de docents, hi ha unanimitat davant el dilema de repetir o combinar compostos partint de conjectures més o menys disfressades d'evidències científiques. Tots els cridats a completar la pauta s'han decidit a repetir. Per això, com van fer la gran majoria dels 78 treballadors essencials convocats ahir per a la segona dosi a La Maquinista -sentir a la megafonia les ofertes del Carrefour és un complement a la vacunació-, han

hagut de firmar un consentiment informat pel qual es rebutja Pfizer en benefici d'AZ. Tres folis i mig, entre informació vacunal i política de protecció de dades per arribar al centre de la qüestió:

"Primer: refuso rebre una segona dosi d'una vacuna diferent de la rebuda en la primera dosi (que va ser Vaxzevria, d'AstraZeneca). Segon: demano que se'm vacuni amb una segona dosi de Vaxzevria, d'AstraZeneca".

En dues hores d'observació i consultes, aquest redactor va ser incapaç de trobar algun partidari de la combinació de sèrums. I això que n'hi ha, com és el cas

L'elecció d'una mestra: "La família del meu marit és a Anglaterra, i tots porten AZ"

d'una professora que té molt clara aquesta opció perquè, argumenta, Alemanya i França no poden estar equivocades. Però la golejada d'AZ -no pas de l'AZ Alkmaar, tercer classificat a la lliga neerlandesa- en el primer amistós disputat a Barcelona no admet pal·liatius. La gran final es disputa a partir d'avui, amb 18.000 vacunacions programades a les instal·lacions de la Fira de Barcelona en tres dies.

A la infermera Mariona Castellà, amb la xeringa a la mà disposada a practicar un centenar de punxions diàries, la sorprèn, més que no pas el resultat, el canvi de

tendència entre el rebuig d'AZ que formulaven els seus pacients fa unes setmanes i la generalitzada acceptació de la segona dosi dels treballadors essencials. En qualsevol cas, considera perversa la rentada de mans administrativa que suposa l'obligatorietat de firmar el consentiment informat per a persones com Marc Fernández, mestre, que es distreu de la segona punxada conversant. "Estava empatat, més que no pas impacient per rebre la segona dosi, per la indefinició. Als ciutadans ens han ficat en temes polítics i de les farmacèutiques", proclama. I es remet als números: "Milions de vacunats al Regne Unit, davant un estudi amb 600 persones a Espanya". Més clar que ho ha tingut la professora Patricia Domenech és impossible: "La família del meu marit és a Anglaterra. I tots porten AZ. Aquí ens han deixat penjats tot aquest temps".

El temps que va tardar la Comissió de Salut Pública a pronunciar-se a favor de la combinació de vacunes. És un criteri que no comparteixen governs com el d'Andalusia o el de Galícia, que no demanen formularis i, si en demanen, és per triar entre les dues alternatives en igualtat de condicions. Madrid i Castellà i Lleó s'han pronunciat directament a favor de la segona dosi d'AZ. El dilema afecta prop de dos milions de persones a Espanya.

Serà un debat efímer, com va ser la febre del paper de vater. Ahir, al Carrefour de La Maquinista, els carros sortien sense carregaments anòmals d'aquest producte essencial. ●